

19 MAYIS VE İSTİKLAL ŞEHİRİ, KUZEY ANADOLU'NUN VE KARADENİZ'İN İNCİSİ

Samsun

Tarihi on binlerce yıl önce-sine dayanan, Kaşkalar ve Hititler'den, Selçuklu ve Osmanlı'ya pek çok medeniyete ev sahipliği yapan, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da bağımsızlık ateşini yaktığı "İlk Adım Şehri" Samsun; bugün kadim tarihî ve kültürü, doğası, tarımı, teknoloji ve sanayi hamleleri, modern eğitim, sağlık ve spor tesisleri, uluslararası kara, deniz, hava ulaşım ağları, güçlü ekonomisi ve huzuruyla Türkiye Yüzyılı'nın parlayan yıldızıdır.

"Ben Samsun'u ve Samsun halkını gördüğüm zaman memlekete ve millete ait bütün tasavvurlarımın, kararlarımın her hâlde yerine getirilebilir olduğuna bir defa daha kuvvetle inanmıştım..."

Gazi Mustafa Kemal
ATATÜRK

GÜNEŞİN DOĞDUĞU ŞEHİR

Yeşilirmak ve Kızılırmak nehirlerinin Karadeniz'e döküldükleri bereketli deltalar arasında yer alan Samsun, yeşilin ve mavinin iç içe geçtiği ve "Güneşin Doğduğu Şehir" olarak ülkemizin nadide illerinden birisidir. M.Ö. 60 binlere tarihlenen Tekkeköy Mağaraları'ndan başlayıp Miletlilerin kurduğu "Amisos" kentine, Selçuklu

fethinden, Osmanlı'ya ve Cumhuriyet tarihimize kadar her adımında medeniyetlerin izini taşımaktadır. Günümüzde ise kara, deniz, hava ve demir yolu ulaşım imkânlarının tümüne birden sahip olan eşsiz coğrafi konumuyla, Kuzey Anadolu'nun ve Karadeniz'in tarım, bilim, teknoloji, sanayi, ticaret, lojistik, sağlık ve eğitim üssü konumundadır.

Onur Anıtı, İstiklal Meydanı ve Valilik

Kızılırmak

Yeşilirmak

BİR BAKIŞTA SAMSUN: DEMOGRAFİK GÜÇ

Türkiye'nin nüfus büyüklüğü sıralamasında 16'ncı basamakta yer alan Samsun, 2025 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) verilerine göre 1.392.403 kişilik dinamik bir nüfusa ev sahipliği yapmaktadır. Toplam 9.725 km²'lik geniş bir yüzölçüme sahip il; Büyükşehir Belediyesi ve 17 ilçe belediyesi olmak üzere toplam 18 belediyeden ve 1.253 mahalleden oluşan güçlü bir idari yapıya sahiptir. Şehrin demografik ve coğrafi dağılımına bakıldığında; 330.290 kişilik nüfusuyla ve tarihiyle şehrin kalbi ve ticaret merkezi olarak İlkadım ilçesi öne çıkarken, 1.674 km² alanıyla, tarihî kültürüyle ve tarımsal bereketiyle Vezirköprü ilçesi de Samsun'un yüzölçümü en büyük ilçesi ünvanını taşımaktadır.

EŞSİZ COĞRAFYA VE İKLİM

Samsun'un coğrafyası, güneyden kuzeye doğru inildikçe üç farklı eşsiz topoğrafik özellik sunmaktadır. Güneydeki dağlık kesimler, yerini Karadeniz'e doğru uzanan yaylalara ve nihayetinde denizin kucakladığı kıyı ovalarına bırakmaktadır. Karadeniz sahil şeridinin tam kalbinde yer alan il; Kızılırmak ve Yeşilirmak gibi ülkenin can damarı olan akarsularla beslenmektedir. Bu nehirlerin binlerce yıl boyunca taşıdığı alüvyonların armağanı olan bereketli Çarşamba ve Bafra ovaları, Türkiye'nin

en verimli tarım havzaları arasında başı çekmektedir. Muazzam bir biyoçeşitliliğe ev sahipliği yapan Samsun'un ekolojik hazinesi Kuş Cenneti ve zengin su ekosistemi Lâdik ve Simenit gölleriyle taçlanmaktadır.

101 YILLIK GURUR: İSTİKLAL MADALYASI

Samsun tarihi ve Türk milleti için en büyük dönüm noktası, şüphesiz ki 19 Mayıs 1919'da Millî Mücadelemizin bu şehirde başlatılmasıdır. İstiklal Harbimizin Başkomutanı ve Cumhuriyet'imizin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da Millî Mücadele'nin ilk adımını attığı, "19 Mayıs ve İstiklal Şehri" Samsun; Millî Mücadele tarihinin her safhasında en ön safta yer almıştır. Kurtuluş Savaşı boyunca doğusundan batısına Karadeniz'in hırçın dalgaları ve işgalci güçlerin donanmalarıyla mücadele ederek cepheye silah ve

mühimmat taşıyan Samsun, Trabzon, Kastamonu-İnebolu Mavnacılar Loncalarının yiğit ve kahraman evlatları "Millî Mücadele"nin devamı müddetince büyük zorluklar içinde ordunun cephanesini sevk ve nakil etmek gibi güzel hizmetler ifa ettikleri" için Türkiye Büyük Millet Meclisimiz tarafından 11 Şubat 1924'te İstiklal Madalyası ve İstiklal Madalyası Beratıyla taltif edilmiştir. Samsun ve Trabzon 101 yıl boyunca İstiklal Madalyası ve İstiklal Madalyası Beratına kavuşmamıştır. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı ile Samsun Valiliğince hayata geçirilen "Cumhuriyetin Meşalesi Samsun" projesiyle bu durum tarihî belgelerle gün yüzüne çıkarılmıştır. Samsun Valiliğince, "İstiklal Madalyasının Samsun'a Takdim Talebi" Millî Savunma Bakanlığına ve Türkiye Büyük Millet

Meclisi Başkanlığına resmî başvuruya yapılmıştır. Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan teslim beratıyla, İstiklal Madalyası ve İstiklal Madalyası Beratı 7 Ağustos 2025 tarihinde Gazi Meclisimizin yüce çatısı altında düzenlenen törenle Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız Sayın Prof. Dr. Numan Kurtulmuş ve Millî Savunma Bakanımız Sayın Yaşar Güler tarafından Samsun halkı adına Samsun Valiliğine takdim edilmiştir. Bu şerefli madalya, Samsun'un dün olduğu gibi bugün de vatan müdafaasındaki sarsılmaz iradesinin ve "Millî Mücadele Şehri" kimliğinin ebedi bir sembolü olarak nesilden nesile gururla taşınacaktır. Bu kapsamda Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından, Millî Mücadele'nin ilk adımının atıldığı o kutlu güzergâh, yani İstiklal Meydanı ve Kurtuluş Yolu, tarihî dokuyu ön plana çıkaran bir vizyonla yeniden ele alınmıştır. Yeşil alanların artırıldığı, sosyal yaşam alanlarının güçlendirildiği bu projeye; meydan sadece modern bir görünüm kazanmakla kalmayıp aynı zamanda tarihle bugünün bu-

luştugu bir "hafıza mekânı" olarak hizmet vermektedir. Tüm bunların yanı sıra, bu aziz hatıraları somutlaştıracak ve milli ruhu ebedileştirecek olan İstiklal Madalyası Müzesi için de çalışmalar büyük bir titizlikle devam etmektedir. İlin, tarihî kimliğini taçlandıracak olan bu müze ve yenilenen yaşam alanları, Samsun'un "İlk Adım Şehri" olma gururunu modern şehircilik anlayışıyla harmanlamakta ve yarınlara taşımaktadır. Bu vesileyle; İstiklal Harbimizin Başkomutanı ve Cumhuriyet'imizin banisi, Türkiye Reisi Cumhuru Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere İstiklal Madalyası'yla Samsun'u taltif eden Gazi Meclis'imizin muzaffer mebuslarını, Kurtuluş Savaşı'mızı zaferle taçlandıran aziz şehitlerimizi ve kahramanlarımızı sonsuz minnet, şükran ve rahmetle yâd ediyoruz. 101 yıllık hasretin sona ermesine ve İstiklal Madalyası'nın Samsun'a takdim edilmesine vermiş oldukları destekleri için başta Saygıdeğer Cumhurbaşkanımıza, Sayın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımıza, Sayın Milli

Savunma Bakanımıza, Sayın Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımıza, Samsun Milletvekillerimize, Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanımıza, Samsun Büyükşehir Belediye Başkanımıza ve emeği geçen tüm Samsunlulara şükranlarımızı sunuyoruz. İstiklal Madalyası, Samsun'umuz ve Aziz Milletimiz için hayırlı olsun.

"DEĞERLERİN YÜZYILI" NDA TARİHÎ BİR MİRAS: KÜLTÜR VE SANAT ŞEHİRİ

Samsun

Tarihin her döneminde önemli bir merkez olan Samsun, sahip olduğu eşsiz eserleri modern müzecilik anlayışıyla sergileyen tam bir kültür şehridir. Geçmişten izler taşıyan çok sayıda eşsiz mirası ile sadece ülkemize değil dünya kültür turizmine de büyük katkılar sunan Samsun, yerli ve yabancı ziyaretçilerin yoğun ilgisini çekmektedir.

"Arkeolojik ve Etnografik Bellek" Samsun Müzesi

1981 yılında açılan Arkeoloji ve Etnografya Müzesi, çağdaş müzecilik anlayışıyla 20.000 m² kapalı alana ve geniş sosyal donatılara sahip modern bir kompleks olarak 13.03.2024 tarihinde Samsun Müzesi adıyla yeniden ziyarete açılmıştır. Mimarisinde Karadeniz'in dalgalarından esinlenilen ve Karadeniz Bölgesi'nin en büyük müzesi olan Samsun Müzesi'nde, farklı dönemlere ve medeniyetlere ait arkeolojik ve etnografik eserler sergilenmektedir.

Samsun Müzesi / Amisos Mozaïği

Samsun Müzesi
Amisos Altın Bilezik

Samsun Müzesi
Amisos Altın Taç

Gazi Müzesi

“Atatürk’ün İlk Karargâhı” Gazi Müzesi (Mantika Palas)

Eski adıyla “Mantika Palas Oteli” Millî Mücadele’nin ilk adımını atmak için 19 Mayıs 1919’da Samsun’a ayak basan Gazi Mustafa Kemal Paşa ve karargâh heyetine tahsis edilmiştir. Gazi Mustafa Kemal Paşa, 19 Mayıs 1919’dan Havza’ya hareket ettiği tarih olan 25 Mayıs 1919’a kadar altı gün bu binada konaklamıştır. Mantika Palas Oteli, 1924 yılında Samsun’a ikinci kez teşrif eden Gazi Mustafa Kemal Atatürk’e Samsun halkı tarafından hediye edilmiştir. Zengin bir eser koleksiyonuna sahip olan Gazi Müzesi, Atatürk’ün aziz hatırasını ziyaretçileriyle paylaşmaktadır.

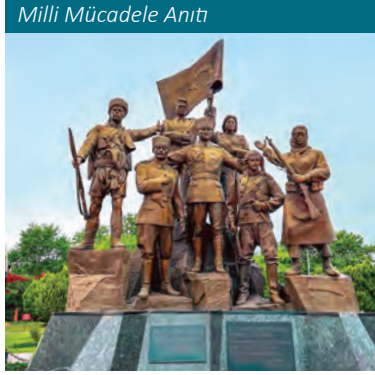
“İstiklal Mücadelesinin Simgesi” Bandırma Gemi Müzesi ve Millî Mücadele Açık Hava Müzesi

Bandırma Gemi Müzesi ve Millî Mücadele Açık Hava Müzesi, Gazi Mustafa Kemal Paşa ve silah arkadaşlarının 19 Mayıs 1919’da Samsun’a geldiği Bandırma Vapuru’nun replikası olma özelliğini taşımaktadır. Millî Mücadele hareketini Anadolu’ya taşıyan vapur ve o günlerin izlerini yansıtan müze her dönem yoğun ziyaretçi ağırlamaktadır. Müze;

Bandırma Gemi Müzesi

Millî Mücadele Anıtı

Atatürk’ün doğum gününü 19 Mayıs kabul ettiğini gösteren belgenin sureti, Lozan Barış Antlaşması’nın 1923 yılında Hariciye Nezareti tarafından basılan orijinal Osmanlıca baskısı, görev talimatnamesi ve karargâh heyetini içeren belgelerin yanı sıra, Atatürk’e ait orijinal Belçika yapımı Nagant marka beylik tabancası, Dolmabahçe Sarayı’nda ve Savarona Yatı’nda giydiği kıyafetlerin replikaları ve yaşamı boyunca kaleme aldığı 14 kitaptan örnekler de yer almaktadır.

“Millî Uyanışın İlk Noktası” Havza Atatürk Evi Müzesi

9. Ordu Kıtaatı Müfettişliği göreviyle Samsun’a gelen Gazi Mustafa Kemal Paşa, 25 Mayıs 1919’da Havza’ya hareket ederek inançlı ve kararlı bir şekilde yolculuğunu tamamlamıştır. Gazi Mustafa Kemal Paşa’nın 25 Mayıs-13 Haziran 1919 tarihleri arasında işgale karşı bağımsızlık özleminin ilk meşalesini yaktığı Millî

Havza Atatürk Evi Müzesi

Mücadele’nin ilk karargâhı olarak kullandığı, o dönemki adıyla “Mesudiye Oteli” binası 2002 yılında restore edilerek müze haline getirilmiştir. Müzede, Gazi Mustafa Kemal Paşa’nın Havza’ya gelişinin öncesini, Havza’daki faaliyetlerini ve sonrasını belgeler ve fotoğraflar eşliğinde incelemek mümkündür.

“Şehrin Sembolü” Onur Anıtı

Samsun halkı tarafından Avusturyalı heykeltıraş H. Krippel’e yaptırılan ve 15 Ocak 1932’de açılışı gerçekleştirilen Onur Anıtı, şehrin en görkemli simgesi olarak kabul edilmektedir. Kaideli yüksekliği 8,85 metre olan anıtta; şahlanan bir at üzerindeki Atatürk figürü aracılığıyla Türklüğün gücü, sarsılmaz azmi ve korkusuzluğu temsil edilmiştir. Kaidenin ön ve arka yüzünde yer alan sanatsal kabartmalarla Samsun Mavnacılar Loncasının ve Samsunluların Millî Mücadele’deki kahramanlıkları ve halkla bütünleşen zafer ruhu tasvir edilerek, Samsun halkının bu onurlu mirası ebedileştirilmiştir.

Onur Anıtı

Samsun Kent Müzesi

“Şehrin Hafızası” Samsun Kent Müzesi

İlkadım ilçesinde yer alan Kent Müzesi şehrin tarihi, coğrafyası, kültürü, ekonomisi ve mimarisini yansıtmaktadır. Kentin kronolojik tarihinin yer aldığı müzede, Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın 19 Mayıs 1919'da Samsun'a gelişiyle başlayan Kurtuluş Savaşı süreci de anlatılmaktadır. Kent Müzesi aldığı ödüller nedeniyle de ilde en dikkat çeken müzelerin arasında yer almaktadır. 2013 yılında Tarihi Kentler Birliği tarafından “Proje Özel Ödülü”ne layık görülen müze 2015 yılında ise İtalya'nın Brescia kentinde yapılan “XX. Luigi Micheletti Award Müze Yarışması”nda finale kalarak Avrupa'nın en prestijli 6 müzesinden biri seçilmiştir.

“Millî Direnişin Merkezi” Sadi Tekkesi ve Kuva-yı Milliye Ruhu Külliyesi

Millî Mücadele döneminde, Samsun Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin kurulduğu ve özellikle 1919-1920 yıllarında cemiyetin aktif olarak faaliyetlerini yürüttüğü tekke, ulusal kurtuluş mücadelemizin önemli mekânların-

dan biri olup külliye Sadi Tekkesi, Şehit ve Gazi Anı Evi ile Şehitler Dioraması yapıları bulunmaktadır.

“İlk Adım” Kurtuluş Yolu ve Tütün Iskelesi

Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın, Kurtuluş Mücadelesi'ni başlatmak üzere silah arkadaşlarıyla birlikte 19 Mayıs 1919 sabahı Samsun'a ayak bastığı ve Türk ulusunun yeniden doğuşunu simgeleyen tarihi iskele, aslına uygun bir şekilde yeniden inşa edilerek ölümsüzleştirilmiştir. Bu alanda; Gazi Mustafa Kemal Paşa ve silah arkadaşlarının iskeleye çıkış anı ile kendilerini karşılamaya gelen Samsun halkı, balmumu tekniği kullanılarak birebir ölçülerde özel olarak hazırlanmıştır. Tarihî verilere dayanarak canlandırılan Kurtuluş Yolu'nu adımlayan ziyaretçiler, Kurtuluş Savaşı'mızın o ilk ve en önemli başlangıç anına bizzat tanıklık etme imkânı bulmaktadır.

“Tıp Tarihine Yolculuk” Cerrahi El Aletleri ve Sağlık Müzesi

1926 yılında TCDD Lokomotif Bakım Onarım Atölyesi olarak inşa edilen ve Samsun-Sivas demir yolu hattının Erken Cumhuriyet Dönemi mirasını yansıtan tarihî binada hizmet veren müzede sergilenen ve ağırlıklı olarak 18. ve 19. yüzyıllara tarihlenen eserler, ziyaretçileri tıp tarihinde köklü bir yolculuğa çıkarmaktadır. Müzede; 18. yüzyıldan günümüze sağlık alanında kullanılan aletler ve MEDİKÜM üyesi firmalar tarafından üretilen yerli cerrahi el aletleri sergilenmektedir.

Büyük Camii

“Valide Sultan Yadiğarı” Büyük Camii

İlkadım ilçesinde konumlanan cami, 1884 yılında Batumlu Hacı Ali Efendi tarafından inşa ettirilmiştir. İlerleyen dönemlerde Sultan Abdülaziz'in annesi Pertevniyal Valide Sultan tarafından onarımdan geçirilen bu tarihî eser, söz konusu ihtimamdan dolayı halk arasında “Valide Camisi” olarak da anılmaktadır. Sarıya yakın kesme taştan inşa edilen camide, altı sütunlu ve üç kubbeli görkemli bir giriş bölümü tasarlanmıştır. İç mekânda ise yıldız motifli özgün ahşap minberi ve bitkisel kalem işi bezemeleriyle sanatsal bir zenginlik vurgulanmıştır.

“Ahşap Mimarının Nadide Örneği” Göğceli Camii

Çarşamba ilçesinde bulunan, Anadolu yapı geleneğinin en nadide örneklerinden biri olan ve Türkiye sınırları içerisinde ayakta kalmayı başaran en

Sadi Tekkesi

Cerrahi El Aletleri ve Sağlık Müzesi

Göğceli Camii

eski ahşap camilerden Göğceli Camii, eşsiz bir ahşap mühendisliğinin ürünü olan tek katlı yapı, ahşap yığma tekniğiyle ve köşeleri "kurtboğazı" geçmelerle kilitlenerek, duvarlar boyunca tek parça uzatılan kalaslarla inşa edilmiştir. Caminin en dikkat çekici özelliği yapımında çivi kullanılmamış olmasıdır. Caminin iç mekânı ise, özellikle tavanındaki nakışlarla Anadolu'da başka hiçbir yapıda rastlanmayan benzersiz bir sanat anlayışını yansıtmaktadır.

"Ticaretin Kadim Merkezi" Vezirköprü Bedesten ve Arasta

Vezirköprü ilçesinde, Orta Camii ile Çifte Hamam arasında konumlanan ve halk arasında "Köprülü" ile "Fazıl Ahmet Paşa" isimleriyle anılan Bedesten ve Arasta; bölgenin en önemli eserlerinden biri olarak kabul edilmektedir.

Samsun Şehir Kütüphanesi Projesi

"Avrupa'nın En İyi Kamu Binası Mimarisi" Samsun Şehir Kütüphanesi

Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından Atakum ilçesinde inşa edilen ve inşası tamamlanmak üzere olan Samsun Şehir Kütüphanesi, Türkiye'nin en büyük kütüphanelerinden biri olacaktır. İşlevselliğinin yanı sıra estetik tasarımıyla da öne çıkan proje, İngiltere'de düzenlenen 2023 International Property Awards Yarışması'nda "Avrupa'nın En İyi Kamu Binası Mimarisi" ödülüne layık görülerek kalitesini uluslararası alanda da tescillemiştir.

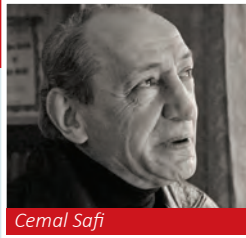

Vezirköprü Bedesten ve Arasta

KADİM ŞEHİR SAMSUN'UN YETİŞTİRDİĞİ DEĞERLER: İZ BIRAKANLAR

Samsun, sadece eşsiz doğası, güçlü sanayisi ve tarihiyle değil; aynı zamanda Türk bilimine, sanatına ve sporuna armağan ettiği büyük şahsiyetlerle de ülkemizin en büyük gurur kaynaklarından biridir. Bu bereketli topraklarda doğup büyüyen ve adlarını tarihe altın harflerle yazdıran değerler, şehrin en kıymetli manevi mirasını oluşturmaktadır.

Sanat ve edebiyat dünyamızda; duygulu mısralarıyla Türk şiirinin unutulmaz kalemi Cemal Safi, eşsiz besteleri ve yorumuyla müzik tarihimize damga vuran büyük usta Orhan Gencebay ile Türk halk müziğinin efsane sesi Yıldırım Çınar, bu toprakların sanatsal derinliğini notalara ve dizelere dökmüşlerdir. Hukuk ve akademi dünyamızın en saygın isimlerinden, değerli

Cemal Safi

Mustafa Dağıstanlı

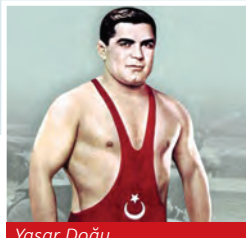

Ord. Prof. Dr. Ali Fuat Başgil

fikirleri ve eserleriyle nesillere ışık tutan Ord. Prof. Dr. Ali Fuat Başgil de Samsun'un ülkemizin entelektüel birikimine sunduğu ulu bir çınardır. Sporda ise "Yenilmez Türk" ünvanını dünyaya ezberleten, olimpiyat ve dünya şampiyonluklarıyla şanlı bayrağımızı defalarca dalgalandıran Türk güreşinin efsanevi isimleri Yaşar Doğu ve Mustafa Dağıstanlı, sadece minderdeki

başarılarıyla değil, örnek kişilikleri ve vatan sevgileriyle de Türk sporunun sarsılmaz birer abidesi olmuşlardır.

Spordan sanata, bilimden edebiyata kadar Türkiye'nin hafızasında derin izler bırakan bu kıymetli şahsiyetler, Samsun'un yalnızca üreten değil; aynı zamanda "yetiştiren ve ilham veren" bir medeniyet beşiği olduğunu göstermektedir.

Yaşar Doğu

Yıldırım Çınar

Orhan Gencebay

YERYÜZÜ CENNETİ: DOĞAL GÜZELLİKLER

Samsun, sadece tarihiyle değil, maviyle yeşilin kucaklaştığı doğal güzellikleriyle de nefes kesici bir coğrafyadır.

**“Karadeniz’in Ekolojik Hazinesi”
Kızılırmak Deltası Kuş Cenneti ve
Geleriç Ormanı**

Bafra, 19 Mayıs ve Alaçam ilçe sınırları içerisinde yer alan Kızılırmak Deltası; nehrin taşıdığı alüvyonlarla oluşmuş, Türkiye’nin en büyük deltalarından ve Karadeniz sahili-nin tabii özelliklerini koruyabilmiş en geniş sulak alanlarından biridir. UNESCO Dünya Kültür Mirası Geçici Listesi’nde yer alan bu eşsiz doğa cenneti; önemli bir biyolojik zenginliğe sahiptir. Deltanın karakteristik oluşumları arasında kıyı boyunca 200-300 metrelik şeritler

Geleriç / Subasar Ormanları

halinde uzanan ve yüksekliği yer yer 12 metreye varabilen kumullar ile ilkbahar aylarında tabanı tamamen suyla kaplanan "Geleriç (Subasar) Ormanları" öne çıkmaktadır. Zengin besin maddesi ve fauna yapısıyla 100.000 su kuşuna barınma imkânı sunan delta, tam bir “Kuş Cenneti” hüviyetindedir.

**“Mavinin ve Yeşilin Ahengi”
Şahinkaya Kanyonu**

Kızılırmak’ın Gökırmak kolu ile birleşerek oluşan Vezirköprü Şahinkaya Kanyonu, nehrin binlerce yıllık aşındırma süreciyle oluşturduğu muazzam bir doğa harikasıdır. Doğaseverlerin bu muhteşem manzarayı deneyimleyebilmesi için 40 dakika süren tekne turları düzenlenmektedir. Ziyaretçilerini yamaçları fotoğraflamak ile anın tadını çıkarmak arasında tatlı bir kararsızlıkta bırakan bu turlar, Şahinkaya Kanyo-

Şahinkaya Kanyonu

nu’nun eşsiz görkemini tüm ihtişamıyla gözler önüne sermektedir.

**“Bahar Coşkusunun Buluşma
Noktası” Geyikkoşan Mesire Yeri**

Geyikkoşan, Alaçam ilçesinde bulunan bir mesire yeridir. Geyikkoşan’da her sene Hıdırellez günü (6 Mayıs) şenlikler yapılmaktadır.

Geyikkoşan Mesire Yeri

Kızılırmak Deltası Kuş Cenneti

Kabaceviz Şelaleleri

Bu şenliklerde Türkiye genelinden amatör ve milli güreşçiler davet edilerek yağlı güreş müsabakaları düzenlenmektedir.

“Yeşilin ve Suyun Ahengi” Gölalan Şelaleleri

Samsun’un doğa turizmi rotasında yükselen bir değer olan Gölalan Şelaleleri’ne, dere yatağı boyunca uzanan patika yollarla ulaşılmaktadır. Gür bitki örtüsü ve doğal peyzajıyla ziyaretçilerine huzurlu bir atmosfer sunan bölge; görsel bir şölenin yanı sıra doğa yürüyüşü, dağcılık ve piknik gibi pek çok aktiviteye ev sahipliği yapmaktadır.

Gölalan Şelaleleri

“Suyun Zarif Süzülüştü” Kabaceviz Şelaleleri

Samsun’un eşsiz tabiat harikalarından biri olarak kabul edilen, üç farklı aşamadan meydana geldiği bilinen ve yaklaşık 60 metre yükseklikten dökülen suyun zarif süzülüştüyle taçlandırılan Kabaceviz Şelaleleri; bölgenin görülmeye değer en önemli turizm alanlarından biri olarak değerlendirilmektedir. Yerli ve yabancı turistlerin yoğun ilgisine sunulan doğa harikası şelale ve çevresinde; dağcılık, trekking ve foto safari gibi doğa sporlarının yanı sıra piknik etkinlikleri de gerçekleştirilebilmektedir.

“Göz Kamaştırıcı Doğa Harikası” Karacaören Şelalesi

Samsun’un doğa turizmi vizyonunda önemli bir potansiyel taşıyan Karacaören Şelalesi; fındık bahçeleri ve gür ormanlarla çevrilidir. Toplamda 92 metreyi bulan yüksekliği ve 85 metrelik muazzam su düşüşüyle göz kamaştırıcı bu tabiat harikası, ziyaretçilerine eşsiz bir görsel şölen sunmaktadır.

“Ekolojik Zenginlik Kaynağı” Lâdik Gölü

Lâdik Ovası’nda 870 hektar alana yayılmış bulunan ve ilçenin ekolojik zenginlik kaynağı olarak varlığını idame ettirmekte olan Lâdik Gölü, doğal bir göl olup bünyesinde turna, tatlı su levreği, tahta balığı, sazan ve kızıl kanat gibi balık türlerini barındırmaktadır. Göl, barındırdığı balıkların ve kuşların yanı sıra dünyada eşine az rastlanır üzerinde yüzen adaları ile (torf) son derece ilgi çekicidir.

“Tarihten Gelen Şifa Kaynağı” Lâdik Hamamayağı Kaplıcaları

Hamamayağı Kaplıcaları suyu, piknik alanları ve dinlenme tesisleri ile güzide bir mekân olarak öne çıkmaktadır. Evliya Çelebi’nin Seyahatname isimli eserinde de bahsedilen Hamamayağı Kaplıcalarının tarihi

çok eski yıllara dayanmaktadır. Kaplıcanın suyu, içerdiği mineraller bakımından dünyanın ünlü kaplıcaları arasında yer almaktadır.

“Akdağ’ın Zirvesindeki Beyaz Serüven” Lâdik Akdağ Kış Sporları Merkezi

Lâdik ilçesinde, 2.062 metre rakımlı Akdağ üzerinde yer alan bölge; kış aylarındaki yoğun kar yağışı ve yaz aylarında düzenlenen yayla şenlikleriyle önemli bir cazibe merkezidir.

Lâdik Akdağ Kış Sporları Merkezi

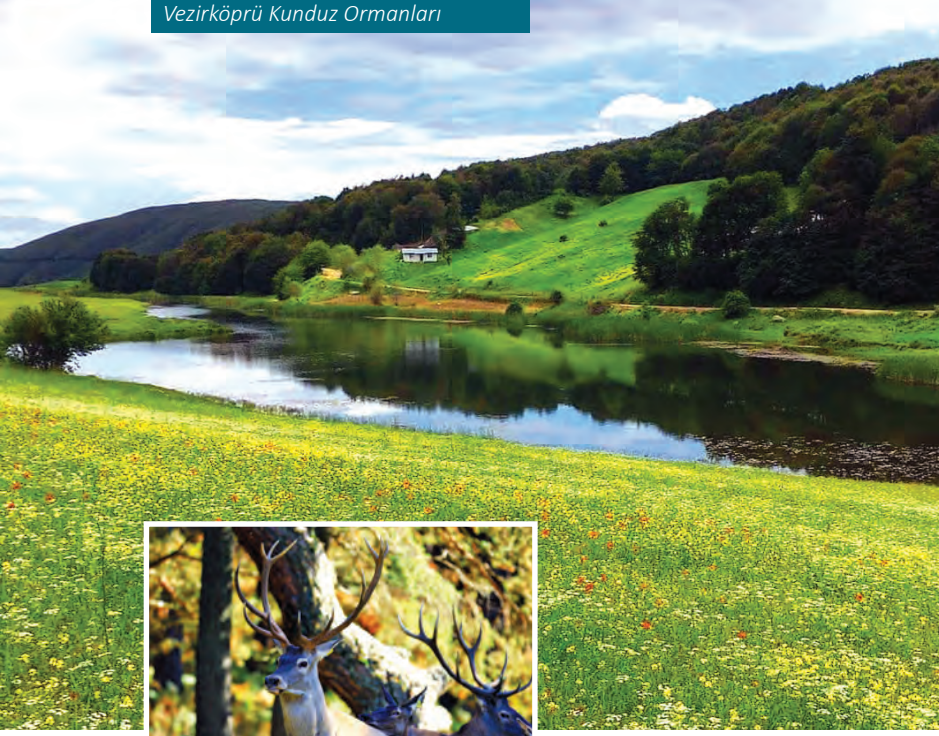

Lâdik Gölü

Karacaören Şelaleleri

Vezirköprü Kunduz Ormanları

Son yıllarda gerçekleştirilen 1.500 metre uzunluğundaki telesiyey ve konaklama yatırımlarıyla profesyonel bir kış sporları merkezi kimliği kazanmıştır.

“Huzurun Sığınağı” Vezirköprü Kunduz Ormanları

Vezirköprü ilçesi sınırlarında yer alan, zengin bitki örtüsü ve içinden geçen akarsularla doğal bir huzur ortamı sunan Kunduz Ormanları, çam kokulu atmosferiyle hem yakın çevreden hem de yurt genelinden gelen misafirler için ideal bir dinlenme merkezi olarak değerlendirilmektedir.

“Doğa ve Spor Tutkunlarının Merkezi” Nebiyan Dağı ve Yaylası (Nebiyan Turizm Merkezi)

Doğa, yayla ve spor turizmi açısından yüksek potansiyeli bulunan sahada; eşsiz manzara seyrinin yanı sıra, dağcılık, yamaç paraşütü, yürüyüş parkuru ve tırmanış faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine imkân

sağlanmaktadır. Yaz ortasında dahi muhafaza edilen soğuk “Nebiyan Suyu” ile de ün kazanan bu doğa harikası, sahip olduğu tüm zenginliklerle Samsun’un turizm çeşitliliğini artıran önemli bir odak noktası olarak nitelendirilmektedir.

“Tarih ve Doğanın Eşsiz Uyumu” Derbent Barajı ve Batık Minare

Kızılırmak nehri üzerinde 1984-1990 yılları arasında inşa edilen Derbent Barajı’nın su tutmaya başlamasıyla; eski yerleşim biriminden günümüze

su yüzeyinde kalarak ulaşabilen yegâne yapı olan “Batık Minare”, bölgenin en dikkat çekici simgesi haline gelmiştir. Doğa, tarih ve yeşilin her tonunun birleştiği bu saha; olta balıkçılığı ve özellikle fotoğraf tutkunları için özgün bir turizm destinasyonu olarak değerlendirilmektedir.

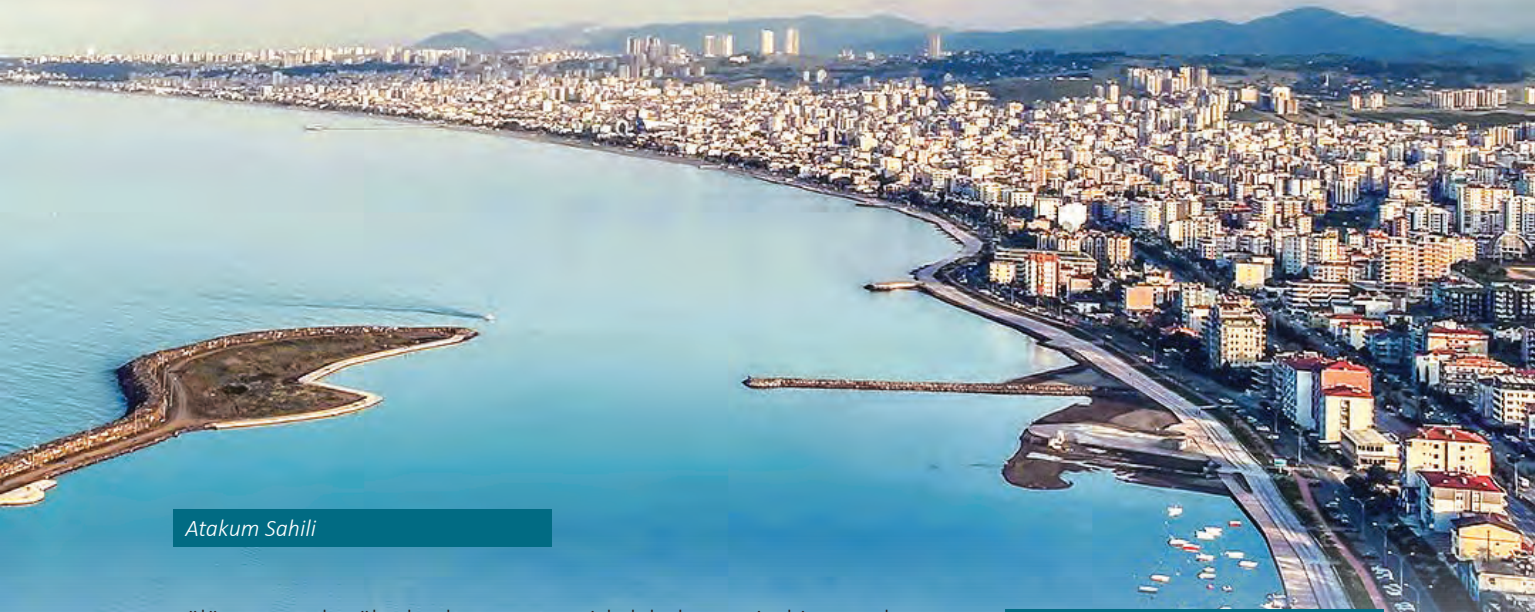
“Asırları Aşan Tarihî Miras” Asarkale ve Kaya Mezarları

İlk çağlarda savunma amacıyla inşa edilen Asarkale ve Kaya Mezarları; çeşitli dönemlerde gerçekleştirilen tadilatlarla günümüze ulaştırılmıştır. Paflagonya dönemine ait yaklaşık 2 bin 300 yıllık üç adet kaya mezarının yer aldığı bu sahada, mimarinin en özgün nitelikleri sergilenmektedir.

“Suların Ortasında Doğa Harikası” Kirazlık Adası

1975-1981 yılları arasında inşa edilen Suat Uğurlu Barajı sularının bölgeyi kaplaması sonucu oluşan ada,

Bafra Asarkale ve Kaya Mezarları**Bafra Batık Minare**

Atakum Sahili

gölün ortasında yükselen konumuyla eşsiz bir manzaraya ev sahipliği yapmaktadır. Göller içinde tek ada olma özelliğini taşıyan Kirazlık Adası, hem kara yolundan rahatlıkla izlenebilen yapısı hem de düzenlenen tekne turlarıyla ziyaretçilerine görsel bir şölen sunmaktadır.

“Karadeniz’in Mavi Bayraklı İncisi” Atakum Sahili ve Plajları

Mavi bayraklı plajları ve kilometrelerce uzanan sahil şeridiyle Atakum; bölgenin en önemli turizm odaklarından biri olarak yerli ve yabancı ziyaretçilerin ilgisini çekmektedir. Sahil bandı boyunca tesis edilen eğlence ve yeme-içme alanları, bisiklet yolları, alışveriş merkezleri ve

iskelelerle zengin bir sosyal yaşam alanı oluşturulmuştur.

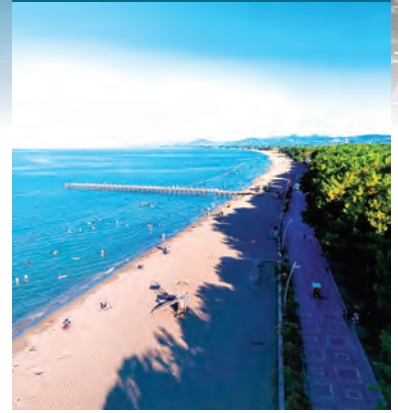
“Eşsiz Kıyı Şeridi” Miliç Sahili

Önü kumsal, arkası ise gür çam ağaçlarıyla çevrili olan bölge, doğanın tüm güzelliklerini bir arada sunan özel bir ekosisteme ev sahipliği yapmaktadır. Kamp ve karavan alanları ve bisiklet parkurlarıyla ziyaretçilerine konforlu bir deneyim sunan bu doğa harikası, her mevsim huzur arayanların uğrak noktası olmaktadır.

“Muhteşem Gün Batımının Adresi” Yakakent Sahili

14 km uzunluğundaki Yakakent Sahili; yeşilin ve mavinin ahengiyle

Terme Miliç Sahili

yerli ve yabancı turistleri ağırlamaktadır. Bisiklet turları, aile etkinlikleri, piknik ve kamp için de ideal alanlara sahip sahil, ziyaretçilerine muhteşem gün batımı görseli de sunmaktadır.

Ayvacık Eynel Köprüsü

Çarşamba Tarihi Köprüsü

Yakakent Sahili

KRUVAZİYER GEMİ ZİYARETLERİ VE FESTİVALLER

Samsun Kültür Yolu Festivali

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından hayata geçirilen “Türkiye Kültür Yolu Festivalleri”nin en prestijli duraklarından biri olan Samsun Kültür Yolu Festivali; şehrin zengin

kültürel mirasını, sanatsal potansiyelini ve Millî Mücadele ruhunu uluslararası bir platformda yansıtmak amacıyla düzenlenmektedir. 2026 yılında 20-28 Haziran tarihleri arasında gerçekleştirilecek olan festival kapsamında; kentin tarihî dokusuyla bütünleşen mekânlarda ve modern sanat merkezlerinde eş zamanlı olarak gerçekleştirilecek konserler, sergiler, tiyatro gösterimleri ve dijital sanat performanslarıyla toplumun her kesiminin nitelikli kültür-sanat etkinliklerine erişimine imkân sağlanacaktır.

Kruvaziyer Gemi Ziyaretleri

Karadeniz’in en stratejik liman kentlerinden biri olan Samsun; kruvaziyer turizmi alanında yürütülen kapsamlı çalışmalar ve liman altyapısına yönelik modernizasyon yatırımlarıyla turizm cazibe merkezi haline getirilmiştir. Yıl boyunca, kruvaziyer gemi ziyaretleriyle binlerce yabancı ziyaretçi ağırlanmaktadır.

“İSTİKRARIN YÜZYILI”NDA BÖLGENİN SAĞLIK ÜSSÜ

Samsun’un ekonomik kalkınma hamlelerini sosyal devlet anlayışıyla bütünleştiren sağlık yatırımları; şehri sadece bölgenin değil, ülkenin de en stratejik sağlık merkezlerinden biri haline getirmiştir.

Samsun, bölgesinin sağlık üssü olma vizyonunu yalnızca inşa edilen projelerle değil, hâlihazırda sahip olduğu güçlü sağlık altyapısı ve insan kaynağıyla da kanıtlamaktadır. İl genelindeki 18 kamu hastanesinde 3.405, 2 üniversite hastanesinde 1.137 ve 6 özel hastanede 885 olmak üzere, ilde 5.627 yatak kapasitesi bulunmaktadır. Birinci basamak sağlık hizmetlerinin kılcal damarlarını oluşturan 160 Aile Sağlığı Merkezi ve 25 Sağlık Evi ise şehrin dört bir yanındaki vatandaşlarımıza kesintisiz, hızlı ve erişilebilir sağlık hizmeti sunmaktadır.

Bu fiziksel altyapıya can veren en büyük güç ise alanında yetkin sağlık personelidir. İlde toplam 3.847

hekim görev yapmakta olup 1.922 uzman hekim, 1.634 pratisyen hekim ve 895 dış hekimi vatandaşlara en nitelikli tanı ve tedavi imkânlarını sunmaktadır. Bu güçlü hekim kadrosuna; alanında donanımlı 6.498 hemşire ve ebe, 5.597 sağlık memuru ve diğer sağlık hizmetleri personeli ile 8.142 sağlık hizmeti dışı idari ve destek personeli eşlik etmektedir. Toplamda 25.000’e yaklaşan sağlık ordusu, Samsun’u yalnızca Karadeniz’in değil, Türkiye’nin en güvenilir sağlık merkezlerinden biri haline getirmektedir.

“Bölgenin En Büyük Sağlık Kompleksi” Samsun Şehir Hastanesi

Bu vizyonun en temel halkasını oluşturan Samsun Şehir Hastanesi; 1.458 yatak kapasitesi, 230 yoğun bakım yatağı, 40 ameliyathanesi, 305 bin metrekarelik kapalı alanı ve 8,6 milyar ₺’lik proje bedeliyle Karadeniz’in en büyük sağlık kompleksi olarak yapılmıştır.

“Güçlü Sağlık Altyapısı” Önemli Sağlık Yatırımları

Samsun’da 2003-2025 yılları arasında 27 önemli yatırım tamamlanmıştır. Bu dönem zarfında; 1 adet Şehir Hastanesi, 1 adet Eğitim ve Araştırma Hastanesi, 13 adet Devlet Hastanesi, 2 adet ek poliklinik binası, 6 adet birinci basamak sağlık tesisi, 1 adet Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi ve 3 adet Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi şehre kazandırılmıştır. Son teknolojiyle donatılan bu tesisler aracılığıyla “Sağlık Şehri Samsun” markası güçlendirilmiştir.

Sağlık altyapısını güçlendirmeye yönelik yatırımlar kapsamında; ilçelerdeki devlet hastanesi projelerinin en kısa sürede tamamlanarak hizmete alınması planlanmaktadır. Acil sağlık hizmetleri alanında ise Samsun Büyükşehir Belediyesinin destekleriyle modernize edilen am-

bulans filosu; 2026 yılı itibarıyla 101 adet acil yardım ve 6 adet özellikli araç olmak üzere toplam 107 ambulans kapasitesine ulaştırılmıştır.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Hastanesi (Tıp Fakültesi Hastanesi) Projesi

Proje, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından kabul edilerek 2026 Yılı Yatırım Programı'na dâhil edilmiştir. Yaklaşık 120 bin m²'lik alanda inşa edilmesi planlanan ve 800 yatak kapasitesine sahip olması öngörülen yeni hastanenin hayata

geçirilmesiyle birlikte; bölge halkının nitelikli sağlık hizmetlerine erişiminin güçlendirilmesi, tıp fakültesi öğrencilerinin eğitim ve uygulama süreçlerinin en ileri fiziki koşullarda yürütülmesi ve bilimsel araştırma altyapısının uluslararası standartlara taşınması hedeflenmektedir.

COĞRAFI İŞARETLİ ÜRÜNLER VE SAMSUN MUTFAĞI

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının öncülüğünde yürütülen “Yerel Kalkınma Hamlesi” vizyonu doğrultusunda, Samsun’un “toprağının bereketi, mutfağının birikimi ve ellerinin becerisinin” tescillenerek geleceğe taşınmasına büyük önem verilmektedir. Samsun Valiliği koordinasyonunda; Samsun Büyükşehir Belediyesi, ilçe belediyeleri, Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı, ilgili kamu kurumları, ticaret, sanayi ve meslek odalarıyla iş birliği içerisinde yürütülen çalışmalarla; yöresel değerlerin ekonomiye kazandırılması, üreticilerin alın terinin katma değere dönüştürülmesi ve şehrin marka kimliğinin ulusal ve uluslararası arenada güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca şehrin kadim lezzetlerinin ve el emeği ürünlerinin “Uluslararası Coğrafi İşaret” tescilliyle taçlandırılarak uluslararası arenada hak ettikleri konuma taşınmasına öncelik verilmektedir.

“Şehrin Tatlı Kültür Mirası” Bafra Kaymaklı Lokumu: Kızılırmak Delta’sının zengin biyoçeşitliliğinde otlayan mandaların yüksek yağ oranlı sütünden elde edilen eşsiz kaymakla hazırlanan Bafra Kaymaklı Lokumu; şehrin en kıymetli kültür miraslarından biri olarak kabul edilmektedir. Temelleri 1887 yılında Şekerci Şükrü Efendi tarafından atılan bu geleneksel lezzet; bakır kazanlarda ve odun ateşinde sabırla pişirilen özel hamurun, manda kaymağıyla harmanlanmasıyla üretilmektedir.

“Besleyici Tarihî Lezzet” Bafra Nokulu: Bafra yöresinin yüzyıllara dayanan kültürel birikiminin bir yansıması olan Bafra Nokulu; dayanıklı ve besleyici bir lezzet olarak tanımlanmaktadır. Hamurunda yumurta ve kabartma tozu kullanılmaksızın, sirke ilavesiyle sağlanan özgün gevrekliği sayesinde benzerlerinden ayrılan bu özel ürün; kaliteli ceviz ve kuru sarı üzüm içeriğiyle zenginleştirilmektedir.

“Pazar Kahvaltılarının Vazgeçilmezi” Bafra Pidesi: Samsun’un sosyal kültürünün ve geleneksel pazar kahvaltılarının ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilen Bafra Pidesi; kökeni eski fırın geleneklerine dayanan, kentin en simge gastronomik miraslarından biri olarak nitelendirilmektedir. İnce ve gevrek hamur yapısı, zengin iç malzemesi ve karakteristik kapalı formuyla benzerlerinden ayrılmaktadır.

“Paylaşma ve Dayanışmanın Nişanesi” Çarşamba Keşkeği: Bir gece önceden hazırlanan buğdayın; didiklenmiş tavuk eti, şifalı tavuk suyu ve tereyağı ile buluşturularak ağır ateşte sabırla pişirilmesi esasına dayanan bu lezzet, bölgenin en önemli gastronomik değerleri arasında yer almaktadır. Sabır ve ustalıklı şekillendirilen, üzerine gezdirilen kızgın tereyağı ile servis edilen bu tescilli ürün; sadece bir yemek değil, aynı zamanda paylaşma ve dayanışma kültürünün gastronomik bir nişanesi olarak Çarşamba’nın kültürel kimliğinde yaşatılmaya devam edilmektedir.

Baфра Kaymaklı Lokumu

Baфра Nokulu

Baфра Pidesi

Çarşamba Keşkeği

“Saray Mutfağından Sofralara”

Çarşamba Kıvratması: Osmanlı saray mutfağından halk sofralarına uzanan köklü bir lezzet mirası olan

Çarşamba Kıvratması

Çarşamba Pidesi

Samsun Kaz Tiridi

Samsun Simidi

Terme Pidesi

Yakakent Mantısı

Çarşamba Kıvratması; ince açılan yufkaların fındık ve cevizle zenginleştirilmesi, özel bir ustalıkla oklava üzerinde büzülerek şekillendirilmesi esasına dayanmakta; sabır, maharet ve yerel malzemenin uyumuyla hazırlanmaktadır.

“Hamurunda Gelenek Saklı Eşsiz Lezzet” Çarşamba Pidesi: Çarşamba ilçesinin köklü mutfak kültüründe müstesna bir yere sahip olan Çarşamba Pidesi; geleneksel hazırlanış teknikleri ve tescilli yerel malzemeleriyle önemli gastronomik değerlerden biri olarak kabul edilmektedir. Sarımsaklı özel un ve ev tipi maya ile hazırlanan hamurun, meşe odunuyla ısıtılan harlı taş fırınlarda kurutulmadan pişirilmesi esasına dayanmaktadır.

“Zengin Floranın Kadim Ürünü” Salıpazarı Kestane Balı: Salıpazarı ilçesinin zengin florasında, 18. yüzyıldan bu yana süregelen bir gelenekle üretilen Salıpazarı Kestane Balı; şehrin en değerli doğal ve gastronomik miraslarından biri olarak kabul edilmektedir. Haziran ayı başında çiçeklenen kestane ağaçları ile orman gülü ve ıhlamur nektarlarının arılar tarafından titizlikle toplanıp işlenmesi esasına dayanan, koyu kahverengi rengi, karakteristik acımsı-buruk tadı ve kestanenin derin kokusuyla benzerlerinden ayrılan bu özel ürün, bölgenin ekolojik dengesinin bir nişanesi olarak nitelendirilmektedir.

“Kış Sofralarının Mutfak Şöleni” Samsun Kaz Tiridi: Samsun’un kış aylarındaki sosyal yaşamı ve özel gün sofralarının vazgeçilmez bir parçası olan Samsun Kaz Tiridi; kaz eti, bulgur pilavı ve yufka ekmeğin özgün bir terkihiyle hazırlanmaktadır. Yaklaşık 3,5 saat süren meşakkatli

bir hazırlık süreciyle, kaz etinin kısık ateşte sabırla pişirilmesi ve elde edilen doğal yağın bulgur pilavıyla lezzetlendirilmesi esasına dayanan bu geleneksel yemek, bir mutfak şöleni olarak nitelendirilmektedir.

“Taş Fırınlarda Ustalık Eseri” Samsun Simidi: Samsun’un sabah kültürü ve sosyal yaşamının ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilen Samsun Simidi; asgari düzeyde maya kullanımı, kısa fermentasyon süresi ve yoğun pekmez-susam bileşimiyle hazırlanmaktadır. Yarı sert hamur yapısı ve bol susam kaplamasıyla karakterize edilen bu özel ürün; geleneksel taş fırınlarda, ateş tuğlası ve özel taban yapısıyla yüksek ısıda ideal çıtır formuna kavuşturulmaktadır.

“Yöresel Lezzet Şöleni” Terme Pidesi: Samsun’un zengin pide kültürünün özgün bir temsilcisi olan Terme Pidesi; yaklaşık yarım asırlık bir geçmişe sahiptir. Sulu hamur tekniğiyle hazırlanan ve Bafra ile Çarşamba piderlerinden “açık formda” tasarımıyla ayrılan bu lezzet, geniş bir malzeme yelpazesiyle sunulmaktadır.

“Kuşaktan Kuşağa Aktarılan Özgün Reçete” Yakakent Mantısı: Samsun’un sahil turizmi merkezlerinden biri olan Yakakent ilçesiyle özdeşleşen Yakakent Mantısı; kuşaklar boyu aktarılan geleneksel reçetesi ve özgün sunum teknikleriyle öne çıkmaktadır. Kıymalı iç harçla hazırlanan hamurun karakteristik katlama yöntemleriyle şekillendi-

rilmesi esasına dayanan bu lezzet; cevizli veya yoğun sarımsaklı yoğurt sosuyla servis edilmektedir.

“İlmek İlmek Dokunan Bilgelik” Bafra Zembili: Kızılırmak Deltası’nın doğal bitki örtüsünden toplanan kındıra otu ile bölgenin mısır yelelerinin geleneksel yöntemlerle işlenmesiyle ortaya çıkmaktadır. Binlerce düğümle şekillendirilen ve her ilmeğinde geçmişin bilgeliğini barındıran Bafra Zembili; çanta, sepet ve çeyizlik eşya gibi pek çok farklı formda hayat bulmaktadır.

“Asırlık Ustalığın Zarafeti” Yumurta Topuk Çarşamba Ayakkabısı: Temelleri 1900’lü yılların başında atılan ve 1950’li yıllardan itibaren Çarşamba ilçesinin kültürel ruhuyla özdeşleşen ve asırlık bir ustalığın ürünü olan Yumurta Topuk Çarşamba Ayakkabısı; tek parça dana veya keçi derisinden, dikişsiz ve bağciksız olarak özgün bir tasarımla imal edilmektedir. “Basık” formu ve özel fırınlanmış tahta ökçesiyle karakterize edilen bu geleneksel ayakkabı; topuğuna basılarak giyilebilmesine rağmen formunu kaybetmeyen esnek ve dayanıklı yapıya sahiptir.

“Sekiz Erdemin Temsili” Çarşamba Sekiz Köşe Kasketi: Çarşamba’nın kültürel kimliği ve folklorik değerlerinin en özgün nişanelerinden biri olarak kabul edilen Çarşamba Sekiz Köşe Kasketi; her bir köşesinde cömertlik, mertlik, dürüstlük, yiğitlik, çalışkanlık, misafirperverlik, alçakgö-

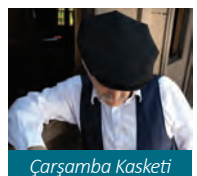
Salıpazarı Kestane Balı

Bafra Zembili

Çarşamba Ayakkabısı

Çarşamba Kasketi

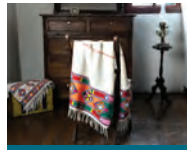
nüllülük ve vatanperverlik erdemlerini temsil eden bir aidiyet sembolü olarak nitelendirilmektedir.

“Sohbetlerin Bir Asrı Aşan Simgesi”

Vezirköprü Semaveri: Vezirköprü ilçesiyle özdeşleşen ve bir asrı aşkın tarihsel zanaat birikimini yansıtan Vezirköprü Semaveri; karakteristik yassı formuyla, kullanım pratikliği, işlevselliği ve ekonomik yapısıyla nitelendirilmektedir. Suyun kaynama noktasını belirleyen “düdüklü” modeli ve geleneksel formlarıyla

Vezirköprü Semaveri

Vezirköprü Susuz Bezi

usta ellerde şekillendirilerek sosyal yaşamın ve çay kültürünün ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir.

“Eski Çağlardan Dokuma Tezgahlarına” Vezirköprü Susuz Bezi:

Kökenleri eski çağlara kadar uzanan arkeolojik bulgularla belgelenen Vezirköprü Susuz Bezi; Vezirköprü ilçesinin en köklü dokuma kültürü miraslarından biri olarak kabul

Vezirköprü Tahta Köprü Kilimi

edilmektedir. Pamuk ipliklerin kök boyalarıyla renklendirilmesi ve geleneksel el tezgâhlarında sabırla işlenmesi esasına dayanan bu zanaat; bölgenin tarihsel hafızasını, estetik anlayışını ve sosyal yaşam biçimini yansıtan simge bir değer olarak nitelendirilmektedir.

“Her İlmeği Miras, Her Motifi Hikâye” Vezirköprü Tahtaköprü Kilimi:

Vezirköprü ilçesinin Soruh Vadisi’nde yer alan Sarıdibek ve Tahtaköprü mahalleleri, geleneksel dokuma kültürünün ve yerel kimliğin yaşayan merkezleri olarak kabul edilmektedir. Kurulan dokuma atölyelerinde tezgâh başına geçen kadınlar tarafından her ilmekte bir miras yaşatılmakta, her motifte bir hikâye geleceğe aktarılmaktadır.

TÜRKİYE YÜZYILI’NIN LOKOMOTİFİ, CUMHURİYET’İN MEŞALESİ

“Türkiye Yüzyılı” rehberliğindeki “2053 Vizyonu”yla Samsun, çok güçlü bir kalkınma modeline imza atmaktadır. İlde, merkezi hükümet ile yerel yönetimler arasındaki kusursuz iş birliği ve uyum sayesinde; kurumsal holdinglere ve öncü ulusal/uluslararası firmalara tahsis edilen yaklaşık 10 bin dönümlük üretim parseli üzerinde, şehrin 17 ilçesini bütünüyle kapsayan dev bir “Sanayi ve Teknoloji Ekosistemi” kurulmaktadır.

“Yerli ve Millî Teknoloji Hamlesi” ruhuyla kurgulanan bu yapı, Samsun’u her alanda dünya ile rekabet edebilen uluslararası bir güç merkezine dönüştürmektedir. Sunulan lo-

jistik avantajlar, teknolojik altyapı ve güvenli yatırım iklimi, şehri, uluslararası yatırımcılar için de eşsiz bir cazibe merkezi haline getirdiğinin en güçlü sinyallerini vermektedir.

Sadece bugünün değil, önümüzdeki yüzyılın yatırımlarının hayata geçirildiği vizyoner adımlarla Samsun; bilişim, ileri teknoloji ve güçlü sanayi altyapısını mükemmel bir uyumla buluşturmaktadır. Sahip olduğu yüksek teknoloji odaklı üretim kültürüyle Samsun; yalnızca Türkiye’nin değil, dünyanın gıptayla takip ettiği, yüksek katma değer üreten bir “Uluslararası Üretim Üssü” olarak geleceğe damgasını vurmaya hazırlanmaktadır.

BEREKETLİ OVALAR: “VERİMLİLİĞİN YÜZYILI”NDA TARIMSAL ÜRETİM

Türkiye’nin kendi sınırları içerisindeki en uzun akarsuyu olan Kızılırmak ve bölgenin can damarı Yeşilirmak’ın oluşturdukları alüvyon zenginliğine sahip Bafra ve Çarşamba ovaları ile Lâdik ve Vezirköprü ovaları; ili, ülkenin arazi potansiyeli en yüksek tarım merkezlerinden biri haline getirmektedir.

Samsun’un toplam yüzölçümü 972.500 hektar olup bunun 380.743

hektarını işlenen tarım alanları oluşturmaktadır. Karadeniz’in sunduğu imkânlar ve gelişmiş tesis altyapısıyla Samsun, yıllık toplam 73.357 tonluk su ürünleri üretimiyle dikkat çekmektedir. Deniz avcılığının 58.500 ton ile başı çektiği sektörde; özellikle 19.696 tonluk üretim kapasitesine ulaşan Türk Somonu ve Gökkuşluğu Alabalığı, şehrin ihracat potansiyelini güçlendiren stratejik ürünler olarak öne çıkmaktadır. Üreticilerin verimliliğini artırmak amacıyla yürütülen çalışmalar kapsamında; 2002-2025 döneminde şehre toplam 43,5 milyar ₺ tuta-

rında tarımsal destekleme ödemesi yapılmıştır. Alan bazlı desteklemelerin 20 milyar ₺ ile en büyük payı aldığı bu süreçte; hayvancılık, fark ödemeleri ve kırsal kalkınma yatırımları (KKYDP) gibi başlıklar altında

Bafra Ovası

Çarşamba Ovası

sağlanan kaynaklarla, Samsun'un Türkiye'nin gıda sektöründeki stratejik konumu her geçen yıl daha da pekiştirilmektedir.

Birçok sebze ve meyve üretiminde ilk on içerisinde yer alan Samsun,

- Lahana üretiminde 327 bin ton üretimle 1. sırada,
- Karnabahar üretiminde 59.679 ton üretimle 2. sırada,
- Biber (Çarliston) üretiminde 17.711 ton üretimle 2. sırada,
- Pırasa üretiminde 19.470 ton üretimle 3. sırada,
- Brokoli üretiminde 12.023 ton üretimle 3. sırada,
- Bezelye üretiminde 34.636 ton üretimle 3. sırada
- Taze barbunya üretiminde 5.162 ton üretimle 4. sırada,
- Turp üretiminde 6.738 ton üretimle 4. sırada,
- Fiğ (Yeşil Ot) üretiminde 381.130 ton üretimle 1. sırada,
- Fiğ (Tohumu) üretiminde 2.112 ton üretimle 2. sırada,
- Kenevir (Lif) üretiminde 333 ton üretimle 2. sırada,
- Fındık üretiminde 114.089 ton üretimle 2. sırada,
- Çeltik üretiminde 173.568 ton üretimle 2. sırada,

Ladik Ovası

- Kenevir (Tohum) üretiminde 112 ton üretimle 3. sırada,
- Kivi üretiminde 13.599 ton üretimle 3. sırada,
- Manda yetiştiriciliğinde 19.495 adet hayvanla 1. sırada,
- Avcı balıkçılığında 1. sırada,
- Kültür balıkçılığında 6. sırada yer almaktadır.

“Kuzeyin Gıda Kalbi” Samsun Gıda İhtisas OSB

Samsun Gıda İhtisas OSB; unlu maddelerden et ve süt ürünlerine, takviye edici gıdalardan ambalaj ve meyve-sebze işlemeye kadar geniş bir yelpazede faaliyet gösteren firmalara ev sahipliği yaparak şehrin tarımsal potansiyelini katma değerli bir üretim ve ihracat gücüne dönüştürmektedir. Sürdürülebilir bir üretim modelinin benimsendiği Samsun Gıda İhtisas OSB, Samsun Büyükşehir Belediyesi öncülüğünde hayata geçirilen AB standartlarındaki Et Entegre ve İşleme Tesisi ile hayvancılık sektörüne değer katan entegre bir model oluştururken, 2026 yılı içerisinde inşasına başlanacak 38.762 m²'lik modern makarna fabrikasıyla da altyapısını daha da güçlendirmektedir. Bu yeni fabrikanın üretim kapasitesinin üçte ikisinin doğrudan ihracata yönlendirilecek olması, Samsun'un uluslararası bir gıda üssü olma hedefini güçlü bir şekilde desteklemektedir.

“Tarım Marka Kent Vizyonu” Bafra Tarıma Dayalı İhtisas (TDİ) Sera Organize Tarım Bölgesi (OTB)

Samsun Gıda İhtisas OSB ile gıda sanayisinde yakalanan ivme, tarımsal üretimin teknolojiyle buluştuğu en

Vezirköprü Ovası

modern örneklerden biri olan Bafra Sera Organize Tarım Bölgesi ile taçlandırılmaktadır. Bafra'nın köklü tarım kültürü ve ihracat pazarlarına olan yakınlığını en son teknolojiyle birleştiren OTB; 800.000 m² bitkisel üretim ve 60.000 m² tarımsal sanayi alanında, topraksız tarım modeliyle, tam otomasyonlu ve iklimlendirme seralarında sürdürülebilir, izlenebilir ve teknoloji entegrasyonuna dayalı kontrollü üretim süreçleri yürütmektedir. Aynı zamanda bir “okul” hüviyetine sahip olan bölgede; proje çalışmaları süren Ar-Ge serası sayesinde lise ve üniversite öğrencilerine staj ve uygulama imkânı sunularak sektörün ihtiyaç duyduğu kalifiye personelin yetiştirilmesi, istihdama ve üretim kalitesine doğrudan katkı sağlanması hedeflenmektedir.

“KALKINMANIN YÜZYILI”: KUZEYİN ÜRETİM ÜSSÜ

Karadeniz Bölgesi’nin en gelişmiş sanayi altyapısına sahip olan Samsun; bünyesinde barındırdığı 11 Organize Sanayi Bölgesi, 21 Sanayi Sitesi, 2 Serbest Bölge, 2 adet Özel Endüstri Bölgesi, 1 Lojistik Merkezi, 1 Teknopark ve 9 Ar-Ge Merkezi ile bölgenin “Sanayi Başkenti” olarak tanımlanmaktadır. 2025 yılı ticaret verilerine göre 1,7 milyar dolarlık ihracat hacmine ulaşan ilde, Türkiye’nin en büyük ilk 1.000 sanayi kuruluşu listesinde 12 Samsun merkezli şirketin bulunması, yerel sermayenin ulusal ekonomideki ağırlığını her geçen gün artırmaktadır. 160’dan fazla ülkeye ağır vasıta parçaları ihracatı yapılan ilde başta otomotiv, su ürünleri, ahşap ürünleri, silah sanayi, MDF sunta, gübre, bakır, demir-çelik olmak üzere birçok sektörde sanayi faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Yerli ve millî üretimin kalbi olan OSB’lerde 350’yi aşkın firmada, yaklaşık 18 bin vatandaşa doğrudan istihdam imkânı sağlanırken 21 sanayi sitesinde de 8.153 firmada 24.585 kişi istihdam edilerek şehrin ve ülkenin refahına stratejik katkılar sunulmaktadır. Özellikle son dönemde hayata geçirilen Terme Karma OSB ve Yakakent Su Ürünleri İşleme İhtisas OSB ile ildeki organize sanayi bölgesi sayısı 11’e yükseltilerek, Karadeniz’in en güçlü üretim merkezi kimliği pekiştirilmiştir.

“Türkiye Yüzyılı” vizyonu ile tam uyumlu bir şekilde inşa edilen “Samsun Yüzyılı” çalışmaları kapsamında; büyüyen, üreten ve dünya ekonomisiyle tam entegre bir sanayi kenti yapısının tesis edilmesi hedeflenmektedir.

“Üretimin Yüzyılı”nda Samsun’da Üretimin Kaleleri: Organize Sanayi Bölgeleri

Samsun’un sanayi ve üretim altyapısını oluşturan Organize Sanayi Bölgeleri (OSB), şehrin ekonomisine çok yönlü katkılar sunmaktadır. 10

binden fazla kişiye istihdam sağlayan ve Model Fabrika ile sanayicilere dijital ve yeşil dönüşüm rehberliği yapan Merkez OSB en büyük üretim üssü konumundayken; metal ve gıda sektörlerinin öne çıktığı Kavak OSB, uluslararası markalarıyla 18 ülkeye ihracat yapmaktadır. Tıbbi cihaz, makine, kauçuk ve gıda alanlarında uzmanlaşan Bafra OSB, 3.000’den fazla kişiye iş imkânı sağlarken; mevcut genişleme alanıyla Karadeniz Bölgesi’nin en büyük OSB’si olan Havza OSB, başta metal, demir-çelik ve keten-kenevir sektörleri olmak üzere çeşitli alanlarda faaliyet gösteren firmalarına TCDD ile imzalanan protokol kapsamında hayata geçirilecek 140.000 m²’lik yükleme-boşaltma merkeziyle; sanayicilere Samsun Limanı ve havalimanlarına entegre, hızlı ve düşük maliyetli bir lojistik erişim sunacaktır. Savunma sanayisi başta olmak üzere stratejik sektörlerle ev sahipliği yapan Çarşamba OSB yüzde 97 doluluk oranına ulaşmış, ilaç ve gıda sektörlerine tahsis edilen Samsun Gıda İhtisas OSB ise 1.400 kişilik istihdam oluşturmuştur. Modern tarım tekniklerinin uygulandığı Bafra Tarıma Dayalı İhtisas Sera OSB seracılıkta nitelikli üretim sağlarken; yüksek teknoloji ve ihracat odaklı yatırımlar için planlanan Samsun Yeni OSB’de altyapı çalışmaları hızla devam etmektedir. İlçenin ağaç ve kenevir tecrübesini modernize eden Vezirköprü Karma OSB’de altyapı hızla tamamlanmakta, bünyesinde çeşitli sektörleri barındıracak Terme

OSB’nin ise imar planı süreçleri ilerlemektedir. Son olarak, balık işlemeden ekipman üretimine kadar sektörün tüm ihtiyaçlarını tek merkezden karşılaması beklenen Yakakent Su Ürünleri İşleme OSB’nin kamulaştırma ve yer tahsis çalışmaları titizlikle yürütülmektedir.

“Gücün Yüzyılı”nda Savunma Sanayi ve Yüksek Teknoloji

Samsun’un savunma ve havacılık sanayisindeki stratejik konumu; Makine ve Kimya Endüstrisi A.Ş. (MKE) ve milli teknoloji hamlesinin öncü kuruluşlarından olan BAYKAR’ın yatırımlarıyla “Kuzeyin Üretim Merkezi” vizyonu pekiştirilmiştir. “Türkiye Yüzyılı” ve “Samsun Yüzyılı” vizyonları doğrultusunda sürdürülen bu yatırımlar aracılığıyla; sadece yüksek teknoloji üretme kabiliyeti ve nitelikli istihdam imkânı sağlanmakla kalmayıp, aynı zamanda milli bağımsızlığımızı pekiştirecek stratejik bir güç merkezinin tesisi hedeflenmektedir. Savunma ve havacılık alanında gerçekleştirilen bu hamlelerle Samsun, ülkemizin teknolojik derinliğini artıran en önemli sanayi odaklarından biri haline getirilmektedir.

Uluslararası Ticaretin ve Lojistiğin Kesişim Noktası

Orta Karadeniz Serbest Bölgesi: Samsun’un uluslararası pazarlarda stratejik bir ticaret üssü haline getirilmesi hedefi doğrultusunda; Saygıdeğer Cumhurbaşkanımız Recep

Tayyip Erdoğan'ın tensipleriyle kurulan Orta Karadeniz Serbest Bölgesi'yle Samsun'un üretim kabiliyetinin ve uluslararası rekabet gücünün artırılarak vatandaşların refahına doğrudan ve sürdürülebilir bir katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Samsun Lojistik Merkezi: Kara, deniz, hava ve demir yolu ulaşım ağlarının stratejik kesişim noktasında yer alan Samsun; bu avantajlı konumunu ekonomiye kazandırmak amacıyla, Türkiye'nin ilk intermodal lojistik merkezi unvanıyla 2018 yılında faaliyete geçirilmiştir. Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ortak finansmanı ile hayata geçirilen proje; AB tarafından sağlanan 50 milyon Avro tutarındaki hibe desteğiyle bugünkü modern ve yüksek teknolojik yapısına kavuşturulmuştur. Toplamda 680.000 m²'lik bir sahaya yayılan Samsun Lojistik Merkezi; 225.000 m²'lik kapalı depolama kapasitesi ve halihazırda hizmet sunan 93.750 m²'lik aktif depo alanıyla bölgenin ticaret potansiyelini artırmaktadır. Lojistik altyapıyı taçlandıracak en kritik yatırımlardan biri olan "Samsun Lojistik Merkezi Demiryolu Bağlantısı Projesi"ndeki çalışmalar başarıyla tamamlanmış olup merkezin demir yolu ağına tam entegrasyonu sağlanmıştır.

Samsun Yüzyılı'nın Teknoloji Lokomotifi: Samsun Teknopark

Samsun'un teknoloji ve inovasyon ekosisteminin lokomotifi olan Sam-

sun Teknoloji Geliştirme Bölgesi (Samsun Teknopark) bünyesinde halihazırda 143 aktif firma yer almakta ve 990 nitelikli personel istihdam edilmekte olup bugüne kadar 412 proje başarıyla tamamlanmış, 178 proje ise yürütülmeye devam etmektedir.

"Sürdürülebilirliğin Yüzyılı"nda Yeşil OSB ile Geleceğin Üretimi

Samsun, sanayinin sürdürülebilir dönüşümüne öncülük ederek, Samsun Valiliği koordinasyonunda Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı (OKA), Türk Standartları Enstitüsü (TSE) ve Samsun Merkez OSB iş birliğiyle hayata geçirilen "Yeşil OSB" hamlesiyle üretimde yeni bir çağ başlatmıştır. Enerji verimliliği, su yönetimi, karbon emisyonunun azaltılması ve atık yönetimi gibi kritik kriterleri odağına alan bu süreç, "Temel Sıfır Atık Belgesi" başta olmak üzere çevreci üretim şartlarını sanayimize kazandırmaktadır.

"ULAŞIMIN YÜZYILI"NDAN SAMSUN'DAKİ ULAŞTIRMA PROJELERİ

Samsun'un stratejik lojistik konumunu pekiştirmek ve "Türkiye Yüzyılı" vizyonuna uygun bir ulaşım ağı tesis etmek amacıyla yürütülen kara yolu yatırımları, şehrin ekonomik kalkınmasının temel taşı olarak değerlendirilmektedir. İl genelinde 440 km il yolu ve 356 km devlet yolu olmak üzere toplam 796 km kara yolu ağı üzerinden kesintisiz ulaşım hizmeti sağlanmaktadır.

Modern Çevre Yolları ve Stratejik Güzergâhlar

Karadeniz'in öncü şehri Samsun'un lojistik konumunu güçlendirmek ve ulaşım altyapısını modernize etmek amacıyla toplam bedeli 31 milyar ₺'yi aşan ulaştırma yatırımları hayata geçirilmektedir. Yakakent-Gerze, Samsun-Kavak, Samsun-Bafra ve Yeşilkent Kavşağı gibi güzergâhlar

tamamlanarak hizmete açılmıştır. 18 milyar ₺ proje bedeli sahip Batı Çevre Yolu, 3 milyar ₺ proje bedeli sahip Şehir Hastanesi Yolu ve çeşitli ilçe yollarında (Çarşamba-Ayvacık, Lâdik-Taşova, Havza-Vezirköprü) ise yapım çalışmaları devam etmektedir.

Samsun Çarşamba Havalimanı Yeni Terminal Binası: Geleceğin Hava Yolu Vizyonu

15 Aralık 1998'de hizmete giren ve şehrin hava ulaşımını sağlayan Samsun Çarşamba Havalimanı, yıllık toplam 2 milyon (1,5 milyon iç, 500 bin dış hat) yolcu kapasitesine sahiptir. 2025 yılında iç ve dış hatlarda toplam 1.594.333 yolcuya hizmet veren havalimanından; yaz sezonu boyunca iç hatlarda Ankara Esen-

boğa, Antalya, İstanbul, İstanbul Sabiha Gökçen ve İzmir Adnan Menderes Havalimanlarına; dış hatlarda Almanya'nın Düsseldorf, Frankfurt, Stuttgart, Berlin, Hannover, Köln ve Münih şehirleri ile Irak-Bağdat Havalimanlarına doğrudan hava ulaşımı sağlanmaktadır.

Samsun'un hava ulaşımı ve turizm kapasitesine stratejik bir ivme kazandırmak amacıyla projelendirilen Samsun Çarşamba Havalimanı Yeni Terminal Binası; yaklaşık 4,5 milyar ₺ yatırım bedeliyle şehrin ulaşım altyapısına kazandırılmaktadır. Modern mimarisi ve yüksek teknolojik donanımıyla hayata geçirilmesi planlanan bu yatırım tamamlandığında, Samsun'un bölgesel bir havacılık üssü olma niteliğinin pekiştirilmesi amaçlanmaktadır.

Hızlı Tren Projeleri

Samsun'un stratejik lojistik konumunu ve ulaşım altyapısını uluslararası standartlara taşımak amacıyla; Ankara-Kırıkkale-Çorum-Samsun Hızlı Tren Hattı ve 509 km uzunluğundaki Samsun-Sarp Demir Yolu Hattı gibi demir yolu projelerinin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir. Bu önemli hamleler aracılığıyla; Karadeniz Bölgesi'nde yüksek kapasiteli, hızlı ve çevreci bir taşımacılık ağının tesis edilmesi inşa edilmesi amaçlanmaktadır. Şehrin ekonomik kalkınmasına ivme kazandıracak olan bu sürdürülebilir ulaşım projeleriyle, Samsun'un bölgedeki konumu her geçen gün daha da güçlendirilmektedir.

TÜRKİYE YÜZYILI'NDA SAMSUN: EĞİTİMİN VE GENÇLİĞİN PARLAYAN YILDIZI

Samsun'un eğitim altyapısını modernize etmek ve "Eğitim Yüzyılı" vizyonuna uygun olarak yürütülen yatırımlar emin adımlarla hayata geçirilmektedir. 2023-2025 yılları arasını kapsayan stratejik planlama doğrultusunda; yaklaşık 1 milyar 879 milyon ₺ bütçeli 162 adet eğitim yatırımı şehre kazandırılmıştır.

Mesleki Eğitimle Nitelikli İnsan Kaynağı

Samsun'un sanayi ve teknoloji vizyonunu desteklemek amacıyla; 56 mesleki eğitim kurumunda 26 bini aşkın öğrencinin sektör odaklı ve

nitelikli bir eğitimle geleceğe hazırlanması sağlanmaktadır. Turizm, tıbbi cihaz üretimi ve denizcilik gibi alanlarda yoğunlaşan eğitim faaliyetleri Organize Sanayi Bölgeleri ve Teknopark ile imzalanan iş birliği protokolleri ve döner sermaye işletmeleri aracılığıyla “gerçek üretim ortamına” taşınmakta; “Eğitimin Yüzyılı” hedefleri doğrultusunda donanımlı ve girişimci bir neslin yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

“Gençliğin Yüzyılı”nda “Gençlik ve Spor Şehri”

2003-2025 yılları arasını kapsayan stratejik yatırım hamleleri doğrultusunda; 33.919 seyirci kapasiteli Samsun Yeni 19 Mayıs Stadyumu, Tekkeköy Yaşar Doğu Spor Salonu ve Atakum Sporcu Fabrikası gibi önemli tesisler başta olmak üzere 116 modern spor tesisi şehre kazandırılmıştır.

“Gençlik ve Spor Şehri” ünvanını gururla taşıyan Samsun’da; gençlerimizin modern ve konforlu şartlarda barınma ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla il merkezinde 12, ilçelerde ise 9 olmak üzere toplam 21 adet yurt hizmete sunulmuştur. Bu tesisler aracılığıyla, toplamda yaklaşık 20 bin üniversite öğrencisine güvenli, huzurlu ve nitelikli barınma imkânı sağlanmaktadır.

Samsun’da çocuk ve gençlerin her yönüyle desteklenmesi amacıyla Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından hayata geçirilen vizyoner projeler kapsamında; çocuklara modern bir sosyal gelişim alanı sunan ve Türkiye’nin en büyük kapalı şişme oyun alanı olan “Balonya”, 6-14 yaş grubuna bilimsel ve zihinsel keşif imkânı veren “Samsun Keşif Kampüsü” ile gençlerin eğitim ve sosyal ihtiyaçlarını karşılayan “PETEK Genç” öne çıkmaktadır. Gerçekleştirilen bu stratejik hamlelerle, yeni neslin hem sosyal hem de bilimsel açıdan tam donanımlı şekilde geleceğe hazırlanmasına imkân sağlanmaktadır.

İstiklalden İstikbal’e: Gençlik ve Spor Şehri Samsun’da “Başarının Yüzyılı”

163.054 lisanslı ve 12.557 faal sporcu kapasitesine erişilen şehirde; Millî Mücadele’nin azmini sahalara taşıyan milli sporcularımız aracılığıyla ay-yıldızlı bayrağımızın uluslararası kürsülerde temsil edilmesi hedeflenmektedir. Gerek tesisleşme gücü gerekse sporcu yetiştirme vizyonuyla Samsun, “Türkiye Yüzyılı” hedefleri doğrultusunda Türk sporunun sarsılmaz kalesi ve şampiyonların yetiştiği merkez üssü olarak hizmet vermeye devam etmektedir.

“Bilimin Yüzyılı”nda Akademik Gelişimin ve Bilimsel Araştırmanın Merkezi

Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) bünyesinde; 19 fakülte, 13 meslek yüksekokulu, 3 enstitü, 2 yüksekokul ile konservatuvar ve 27 uygulama-araştırma merkezi aracılığıyla çok yönlü bir eğitim faaliyeti yü-

rütülmektedir. 2.300’ün üzerinde nitelikli akademik personelin rehberliğinde; 48 bine yakın öğrencinin geleceğe hazırlanmasına imkân sağlanmaktadır.

Samsun Üniversitesi ise 8 fakülte, 2 meslek yüksekokulu, 1 enstitü, 2 yüksekokul ve 10 uygulama-araştırma merkezi ile eğitimde çeşitlilik ve uzmanlaşma odaklı bir vizyon sunmaktadır. 500'ün üzerinde nitelikli akademik personelin görev yaptığı üniversitede yaklaşık 8.500 öğrenciye yüksek standartlarda eğitim verilmektedir.

Toplamda 2.800'ü aşkın akademik kadrosu ve 56 binden fazla öğrencisiyle Samsun; sadece bölgesel değil, ulusal ve uluslararası ölçekte nitelikli insan kaynağı yetiştiren, bilimsel projeleriyle sanayi ve toplumsal kalkınmaya doğrudan katkı sunmaktadır.

“HUZURUN YÜZYILI”NDA HUZURUN ŞEHİRİ

81 ilin birlikte yaşadığı hoşgörü ve millî beraberliğin zirve şehri Samsun; “Huzur ve güvenlik olmadan yatırım olmaz, istikrar olmadan kalkınma olmaz” temel anlayışıyla hareket ederek “Türkiye Yüzyılı” vizyonunu sarsılmaz bir güvenlik altyapısıyla desteklemektedir. Suçun oluşmadan engellenmesi, modern teknoloji kullanımı ve

kurumlar arası yüksek koordinasyon prensipleriyle hareket eden şehrimizde; yeni inşa edilen modern Emniyet, Jandarma ve Sahil Güvenlik hizmet binalarının yanı sıra kolluk kuvvetlerimizin araç filosu yüzlerce yeni araçla takviye edilerek fiziki ve teknolojik imkânlar en üst seviyeye taşınmaktadır. Kolluk birimlerinin saha kapasitesini artıran bu yatırımların yanı sıra; “En İyi Narkotik Polisi Anne” gibi toplumsal farkındalık projeleriyle vatandaşların da aktif desteği alınarak bütüncül bir güvenlik ağı örülmektedir.

“Dijitalin Yüzyılı”: Samsun’da Güvenliğin Dijital Çağı

“Dijitalin Yüzyılı”nda Samsun’un dijital güvenlik altyapısı; ASELİN’in 700 milyon TL’lik yatırımıyla hayata geçirilen KETUM (Kriptolu Emniyet Telsiz Muhabere Sistemi) ile il geneline yayılan KGYS ve PTS sistemleriyle güçlendirilmektedir. Bu teknolojik altyapı, suçla mücadelede veriye dayalı stratejiler geliştiren NARVAS (Narkotik Vaka Analiz Sistemi) ve vatandaşın her an yanında olan KADES (Kadın Destek Uygulaması) gibi akıllı yazılım çözümleriyle bütünleştirilmektedir.

“ŞEFKATİN YÜZYILI”NDA GÜÇLÜ AİLE GÜÇLÜ TOPLUM

Samsun, sosyal hizmet ağını “Türkiye Yüzyılı” vizyonu ile genişleterek, aileyi ve toplumsal değerleri koruma misyonunu en üst seviyeye taşımaktadır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının destekleri ve Samsun Valiliği koordinasyonunda, 2023-2025 yılları arasında önemli çalışmalara imza atılmıştır.

Bu süreçte ailelere ödenen yıllık destek tutarı 3 kat artmış, Okul Destek Projesi’nde ulaşılan çocuk sayısı ile 2025 yılı Türkiye birinciliği elde edilmiştir. Kadınların güçlendirilmesi ve kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında verilen eğitimlerin niteliği ve niteliği yükseltilmiş; engelli evde bakım ücreti hizmetinden yararlanan vatandaşlara 2025 yılında 1,18 milyar ₺’yi aşan bir kaynak aktarılmıştır. Şehit yakınları ve gaziler için gerçekleştirilen ziyaretlerle vefa örneği gösterilirken, çeşitli alanlarda yapılan çalışmalarla Bakanlık düzeyinde 30 örnek uygulama kazandırılarak Samsun “örnek il” konumuna yükselmiştir. Bir yandan da sosyal hizmet altyapısını güçlendirmek adına yeni sosyal merkezler hizmete alınmakta ve sosyal hizmet ağı şehrin her noktasına yayılmaktadır. Tüm bu gelişmelerin yanı sıra Samsun Valiliği bünyesinde Samsun Aile Destek Merkezi kurulmuştur. Koruyucu, önleyici ve güçlendirici sosyal hizmet modellerini yaygınlaştırmak adına 2026 yılında uygulanmak üzere 15 yeni proje ile Samsun, toplumun her kesimine kucağı açan, huzurlu bir toplum idealine kararlılıkla ilerlemektedir.

“İSTİKBALİN YÜZYILI”NDA YEŞİL BİR SAMSUN

Samsun Valiliği İl Mahalli Çevre Kurulunun “Çevre” temalı 2025 yılı kararları doğrultusunda, kamu kurumları, yerel yönetimler, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının iş birliğiyle hayata geçirdiği 15 farklı çevre projesi, “Sürdürülebilir ve Yeşil Bir Samsun” hedefini gerçeğe dönüştürmektedir. Bu kapsamda; ormanların, denizlerin ve akarsuların kirlilikten arındırılmasından hava kalitesinin iyileştirilmesine, imar kirliliğinin önlenmesinden çevresel gürültünün kontrol altına alınmasına kadar birçok alanda önemli adımlar atılmaktadır. Aynı zamanda; evsel atıklar, ilaçlar, okul kitapları, zirai ambalajlar, atık motor ve bitkisel yağlar ile elektronik eşya ve hafriyat atıklarının güvenli bertarafı ve geri dönüşümü sağlanmaktadır. Bunlara ek olarak, atık suların arıtılarak yeniden kullanıma kazandırılması ve öğrenci yurtlarındaki gıda israfının önlenmesi gibi yenilikçi projeler yürütülmektedir. Tüm bu projeler Samsun’un doğasını, havasını ve suyunu gelecek nesillere güvenle aktaracak ulusal çapta örnek bir çevre yönetimi seferberliğidir.

“HAKLININ YÜZYILI”: SAMSUN’DA ADİL TİCARET VE GÜVENLİ TÜKETİM

Samsun’da faaliyet gösteren Tüketici Hakem Heyetleri, perakende sektöründen temel ürün gruplarına kadar uzanan geniş bir yelpazedeki uyuşmazlıkları titizlikle ele alarak tüketimde adaleti tesis etmektedir. “Haklının Yüzyılı” vizyonuyla, tüketicinin mağduriyetini gidermeyi ve hak arama bilincini güçlendirmeyi temel alan bu çalışmalar, Samsun’da şeffaf, güvenilir ve adil bir ticaretin teminatı olmaya devam etmektedir.

SAMSUN’UN AMİRAL GEMİSİ: SAMSUNSPOR

Samsun’un en stratejik marka değerlerinden biri olan Samsunspor, profesyonel futbol

sahnesine çıktığı 1965 yılından bu yana şehrin kimliğini, dayanışma ruhunu ve sportif gururunu temsil eden köklü bir spor kulübü olarak nitelendirilmektedir. Kırmızı-beyazlı formanın temsil ettiği bu derin bağ, kısa sürede sadece bir spor simgesi olmanın ötesine geçerek tüm Samsun halkının ortak paydası ve toplumsal bir aidiyet unsuru haline getirilmiştir.

Kulüp tarihinin en hüzünlü dönüm noktası olan 20 Ocak 1989 tarihindeki elim trafik kazası, camiada derin izler bırakmış; teknik heyet ve sporcuların kaybıyla sonuçlanan bu acı hadise anısına kulüp renklerine “siyah” eklenmiştir. Ancak bu trajedi, aynı zamanda şehrin sarsılmaz bir dayanışma ruhuyla bütünleşmesine vesile olmuş ve Samsunspor’un her türlü zorluktan güçlenerek çıkan “yeniden doğuş” iradesi bu süreçte tüm Türkiye’ye örnek olacak şekilde tescillenmiştir.

Sportif başarıların uluslararası arenaya taşındığı 1990’lı yıllarda kazanılan Balkan Kupası ile bu başarılar uluslararası bir kupa ile taçlandırılmış, 1997-1998 sezonu UEFA Intertoto Kupası performansı ile de kulübün Avrupa’daki bilinirliği daha da artırılmıştır. Ulusal düzeydeki istikrarlı mücadelenin en somut karşılığı ise 2022-2023 sezonunda elde edilen Spor Toto 1. Lig şampiyonluğu

ile alınmış ve Samsunspor’un Süper Lig’e dönüşü sağlanmıştır.

Samsun’un “Spor Şehri” ünvanını uluslararası arenaya taşıyan en stratejik unsurlardan biri olan Samsunspor, 2025-2026 sezonunda sergilediği Avrupa performansı ile de kentin uluslararası ölçekteki tanıtımına ve prestijine önemli bir katkı sağlamıştır. 2025-2026 sezonunda UEFA Konferans Ligi’nde son 16 turunda mücadele etme başarısını gösteren Samsunspor; Samsun’un modern spor altyapısının, köklü futbol kültürünün ve kurumsal disiplininin uluslararası düzeyde bir yansımasını temsil etmektedir. Şehrin kırmızı-beyaz tutkusu ve sporcu ruhuyla bütünleşen Avrupa serüveni; Samsun’un dünya spor haritasındaki yerinin güçlendirilmesi kapsamında önemli bir başarı olarak değerlendirilmektedir.

Bugün modern futbol anlayışıyla yönetilen ve geçmişin onurlu mirasını yarınlara taşıyan Samsunspor; sadece sahada değil, sergilediği vakur duruşla da Türk futbolunun en saygın aktörlerinden biri olarak değerlendirilmektedir. Şehrin kırmızı-beyaz tutkusuyla harmanlanan bu hikâye hem ulusal hem de uluslararası arenalarda güçlenerek sürdürülen bir yolculuk olarak tanımlanmaktadır.

